

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Charlotte Hedlund

Datum 2015-01-26

Dnr KS 2014/0321-212

Till Kommunstyrelsen

Projektplan för översiktsplan för Österåkers kommun

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen besluta

Projektplan för ny översiktsplan för Österåkers kommun **godkänns.**

Bakgrund

I samband med kommunfullmäktiges beslut om översiktsplanens aktualitet 2014-06-16 (§5:15) fick kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan och genomföra insatser för att främja dialogen med medborgarna. Uppdraget innebär även att tillsätta en referensgrupp med bred politisk sammansättning samt ökat fokus på hållbar utveckling och analys av konsekvenser ur ett miljömässigt, social och ekonomiskt perspektiv. En ny översiktsplan beräknas bli antagen hösten 2017 av kommunfullmäktige.

Ett förslag till projektplan för en ny översiktsplan, inklusive bilagor, har upprättats. I projektplanen beskrivs bland annat projektets syfte, mål, omfattning, resultat, genomförandet av projektet, tidplan, organisation och budget.

Förvaltningens slutsatser

Som en del av planering av arbetet med att ta fram en ny översiktsplan har samhällsbyggnadsförvaltning upprättat ett förslag till projektplanen, inklusive organisationsschema och tidplan. Projektplanen ska uppdateras efter behov och förändringar av väsentlig betydelse ska förankras hos styrgrupperna.

Bilagor

Projektplan för ny översiktsplan för Österåkers kommun, inkl. bilagor, daterad 2015-01-26.

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef

Viveka Larsson
Plan- och exploateringsenheten

Projektplan

Ny Översiktsplan för Österåkers kommun

Projektbeställare	Kommunstyrelsen, genom Kent Gullberg (SBF-chef)
Projektledare	Charlotte Hedlund
Datum	2015-01-26
Version	1.0
Projekt-, ärendenr.	Dnr KS 2014/0321-212

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	3
2. Syfte, mål och övergripande tidplan.....	3
3. Omfattning och resultat.....	3
3.1 Omfattning och innehåll	4
3.2 Behov av planeringsunderlag.....	6
3.3 Avgränsningar.....	6
3.4 Form för resultat	7
4. Kopplingar till andra projekt.....	7
5. Genomförande	7
5.1 Angreppssätt och arbetsformer.....	7
5.2 Styrning av projektet.....	7
5.3 Kommunikationsplan	7
5.4 Överlämning och godkännande av resultatet.....	8
6. Tidplan med delmål och aktiviteter.....	8
7. Organisation och bemanning.....	9
8. Budget.....	10
9. Riskanalys	11
10. Projektavslut	11
11. Referenser	11
12. Bilagor.....	11

1. Bakgrund

Översiktsplanen är en strategisk plan som beskriver kommunens avsikter i fråga om exempelvis mark- och vattenanvändning, bebyggelseutveckling, riksintressen och allmänna intressen i övrigt.

Gällande översiktsplan, **Österåker -skärgård och stad, Översiktsplan 2006**, för Österåkers kommun antogs 2006-05-29. Översiktsplanen aktualitetsprövades 2010 och 2014. Kommunfullmäktiges beslutade 2014 (KF § 5:15) att:

- Huvuddragen i översiktsplanen från 2006 bedöms vara aktuella.
- Kommunstyrelsen ges i **uppdrag** att ta fram en plan och genomföra insatser för att främja dialogen med medborgarna.
- I uppdraget ingår att tillsätta en referensgrupp med bred politisk sammansättning.
- I den nya översiktsplan ska det vara ett ökat fokus på hållbar utveckling och planens konsekvenser ska belysas ur ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv.

2. Syfte, mål och övergripande tidplan

Syftet med projektet är att bedriva en långsiktigt strategisk planering av mark- och vattenanvändning i Österåkers kommun genom upprättande av en ny kommunomfattande översiktsplan. Planeringen ska bidra till en hållbar utveckling i kommunen samt främja en ändamålsenlig planering utifrån kommunens vision.

Målet med projektet är att ta fram en ny översiktsplan för Österåkers kommun som:

- är väl förankrad politiskt och ett resultat av en bred medborgardialog
- innehåller tydliga mål, riktlinjer och åtgärder avseende mark- och vattenanvändning och utgör ett stöd i den långsiktiga strategiska planeringen utifrån kommunens vision
- bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling i kommunen.

Arbetet inleddes hösten 2014 med planering av projektet. Under 2015-2017 kommer samråds- och utställningshandlingar att upprättas och en ny översiktsplan kan komma att antas av kommunfullmäktige i slutet av 2017.

3. Omfattning och resultat

Nedan beskriv projektets olika delar på en övergripande nivå. När projektorganisationen är satt kommer planens omfattning och innehåll att diskuteras och specificeras ytterligare.

3.1 Omfattning och innehåll

Lagkrav enligt plan- och bygglagen

Enligt plan- och bygglagen (PBL) 2010:900 (3 kap 2§) ska översiktsplanen ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Av planen ska det enligt PBL 3 kap 5§ framgå:

- 1 Grunddragen gällande användning av mark- och vattenområden
- 2 Kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras
- 3 Hur kommunen avser tillgodose riksintressen och följa miljö kvalitetsnormer
- 4 Hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för hållbar utveckling inom kommunen
- 5 Hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder
- 6 (Sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18e§ första stycket miljöbalken) *Gäller ej i Österåkers kommun.*

Planens konsekvenser och innebörd ska tydligt framgå av planen.

Efter att gällande översiktsplan antogs 2006 har det skett förändringar i lagar och regler, riksintressen och allmänna intressen m.m. I aktualitetsprövningen av översiktsplanen som gjordes 2014 ges exempel på denna typ av förändringar.

Övergripande inriktning – fokusområden

Vision 2020 för Österåkers kommun utgör en utgångspunkt för det kommande arbetet med översiktsplanen (se www.osteraker.se). I översiktsplanarbetets inledande skede föreslås en övergripande inriktning för kommunens utveckling avseende mark- och vattenanvändning formuleras. Hur kan kommunens vision konkretiseras i översiktsplanen? Kan den brytas ner i t.ex. ett antal strategier eller fokusområden?

Den övergripande inriktningen ska sedan utgöra den röda tråden i arbetet med översiktsplanen och vara utgångspunkten vid framtagandet av ett planförslag. Arbetet med inriktningen för översiktsplanen föreslås pågå under 2015 och ske i samråd med politiker, tjänstemän, medborgare, företag, organisationer, föreningar m.fl.

Förslag på översiktsplanens innehåll

Kommunens översiktsplan föreslås innehålla bl.a. en beskrivning av visionen och den övergripande inriktningen, relevant underlag i form av exempelvis beskrivningar av riksintressen och allmänna intressen, riktlinjer för mark- och vattenanvändningen samt analys av planens konsekvenser. Hållbarhetsperspektivet ska genomsyra planen.

Översiktsplanens innehåll kommer att diskuteras under processens gång men nedan ges exempel på vad planen kan komma att omfatta:

- **Plankarta:** En samlingskarta med förslag på mark- och vattenanvändning samt redovisning av allmänna intressen och riksintressen
- **Övergripande inriktning (t.ex. fokusområden)**
- **Utmaningar**
- **Regionala frågor**
- **Bebyggelseutveckling:** Bl.a. tydliga riktlinjer/prioriteringar avseende bebyggelseutvecklingen i kommunen. Det bedöms även finnas ett behov av att formulera gestaltningsprinciper, rekommendationer för utformning och gestaltning, för olika typer av bebyggelse i kommunen.
- **Befolkningsutveckling**
- **Bostadsförsörjning**
- **Näringsliv**
- **Offentlig service**
- **Kulturmiljö**
- **Grönstruktur och rekreation**
- **Idrott och lek**
- **Vattenmiljö och havsplanering**
- **Kust och skärgård**
- **Kommunikationer**
- **Teknisk försörjning**
- **Risk, hälsa och sårbarhet**
- **Klimatanpassning**
- **Planens konsekvenser** (sammanfattning)
- **Bilagor.** T.ex.:
  - Länsstyrelsens granskningsyttrande
  - Konsekvensanalys (inkl. MKB)

Översiktsplanen bör göras så tillgänglig som möjlig. Planen kan exempelvis innehålla en sammanfattning och det kan vara lämpligt att ta fram en kortversion. Hur planen kan göras tillgänglig som kartlager (GIS) och digitalt ska utredas.

Genomförande

I samband med att en ny översiktsplan upprättas ska frågor avseende genomförande av planen behandlas. Det bör tas fram en strategi eller handlingsplan som inkluderar exempelvis en prioriteringslista över kommande åtgärder och projekt samt en plan för uppföljning. Även frågor som avser implementeringen av planen i kommunens verksamhet samt hur information om planen ska spridas till medborgare m.fl. bör klargöras. Översiktsplanen kopplas till kommunens verksamhetsplaner och budget för att öka möjligheterna att planens intentioner realiseras.

3.2 Behov av planeringsunderlag

I översiktsplanen (2006) beskrivs behovet av planeringsunderlag. I aktualitetsprövningen (2014) görs en bedömning av aktuellt behov och förslag ges på nytt planeringsunderlag som ska beaktas och arbetas in i den nya översiktsplanen.

Nedan ges exempel på nytt planeringsunderlag av betydelse för översiktsplanen som är på väg att tas fram eller kan vara aktuellt att ta fram. Dock kommer behovet av underlag att diskuteras inledningsvis i arbetet med planen och kan därmed komma att förändras.

- **Hållbarhetsstrategier.** Hållbarhetsaspekten ska ingå som en naturlig del i översiktsplanarbetet. Inom olika kommunala projekt pågår arbete med att utveckla hållbarhetsstrategier och översiktsplanen kommer att ha kopplingar till dessa projekt.
- **Bostadsförsörjning.** Beslut om en bostadsförsörjningsplan kan komma att tas under 2015.
- **Trafik.** Nya planeringsdokument avseende trafikplanering avses/föreslås tas fram.
- **VA-planering.** Det finns ett uppdrag att ta fram en VA-plan som ska omfatta VA-policy, VA-strategi samt VA-plan. Projektet beräknas pågå 2014-2016.
- **Klimatanpassning samt säkerhet och riskfrågor.** Det behövs nytt underlag och strategier avseende dessa frågor.
- **Kulturmiljö.** Ytterligare planeringsunderlag avseende kulturmiljöer kan vara aktuellt att ta fram.
- **Kust och skärgård.** Ytterligare planeringsunderlag avseende kust och skärgård kan vara aktuellt att ta fram.
- **Vatten-/Havsplanering.** Hur ska kommunen arbeta med dessa frågor? Vilket material finns det behov av?
- **De gröna frågorna.** Hur samordnar vi de gröna frågorna ytterligare? Vilket underlag kan behöva tas fram?
- **Teknisk handbok.** Det pågår ett arbete med att ta fram en ny teknisk handbok för kommunen.
- **Strategier för idrottsanläggningar, skolor och förskolor.** Finns det behov av ytterligare strategier?

3.3 Avgränsningar

Lämpliga avgränsningar i ett flertal frågor behöver göras. När projektet har kommit längre behöver beslut tas om bl.a. vilket underlag som behövs för översiktsplanen och vilket underlag som kan tas fram i ett senare skede. Det regionala perspektivets omfattning i planen är också en fråga för diskussion inom projektet, d.v.s. vilka områden och frågor utanför våra kommungränser ska behandlas i översiktsplanen?

3.4 Form för resultat

Översiktsplanen kommer att finnas både i pappersformat och digitalt samt som GIS-skikt.

4. Kopplingar till andra projekt

Det sker förändringar i plan- och bygglagen vilka kan få betydelse för översiktsplanen och dessa förändringar behöver bevakas.

Det pågår ett stort antal projekt inom länet, inom nordostsektorn samt inom kommunen med koppling till översiktsplanen. Analyser av kopplingar till andra projekt kommer att göras i ett inledande skede av projektet. Se även 3.2 Behov av planeringsunderlag samt aktualitetsprövningen av översiktsplanen från 2014.

5. Genomförande

5.1 Angreppssätt och arbetsformer

Projektet genomförs i enlighet med kommunens, och samhällsbyggnadsförvaltningens, projektmodell. Arbetet ska ske utifrån föreslagen fördelning av roller och ansvar enligt projektplanen. För att uppnå ett gott resultat och uppfylla syftet och målet krävs god förankring av projektet bland berörda under projektiden samt efter att översiktsplanen har blivit antagen.

5.2 Styrning av projektet

Nedan beskrivs den politiska styrningen av projektet, se även 7. Organisation och bemanning.

KF

- har 2014 beslutat om att ge KS i uppdrag att ta fram en ny översiktsplan
- beslutar om att anta en ny översiktsplan

KS

- beslutar om projektplan och organisation
- beslutar om samråd och utställning

Plan-AU = politisk styrgrupp för projektet

5.3 Kommunikationsplan

- En strategi för dialog föreslås tas fram i ett inledande skede och en separat kommunikationsplan ska upprättas i samarbete med kommunikationsenheten.

- Projektledaren kallar projektgruppen löpande till möten och projektdeltagarna rapporterar aktiviteter till projektledaren.
- Projektledaren informerar och stämmer av med övriga grupper inom projektet samt i politiska forum, huvudsakligen kommunstyrelsens Plan-AU och Byggnadsnämnden.
- Projektet kommer omfatta en bred dialog med politiker, tjänstemän, medborgare och övriga intressenter.
- Förslag till översiktsplanen kommer bland annat att göras tillgänglig i samband med samråd och utställning på kommunens webbplats, i biblioteket och i kommunhuset m.m. Kommunens lokal i centrum kommer även att nyttjas för medborgardialog.
- Projektledaren informerar KS löpande om projektet.

5.4 Överlämning och godkännande av resultatet

Inför samråd, utställning och antagande sker avstämning kring planförslaget i bl.a. projektgruppen och referensgrupperna, därefter ska styrgrupperna godkänna handlingarna innan beslut tas i KS. Det är KF som antar planen.

6. Tidplan med delmål och aktiviteter

Förslag på aktiviteter under arbetet med översiktsplanen, se även bilaga med tidplan:

2015 (vår)	(höst)	2015 (höst) – 2017 (höst)	2018 (vår)
Planering av projektet Upprätta projektplan, detaljerad tidplan, kalkyl samt kommunikationsplan. Upphandla konsulter och bilda en organisation. Delmål 1: Beslut om projektplan och organisation (vår 2015).	Övergripande inriktning Dialog kring övergripande inriktning (fokusområden). Delmål 2: Sammanställning av dialogens resultat och beslut om fortsatt riktning (höst 2015).	Upprättande av planförslag Ta fram planeringsunderlag/ utredningar och upprätta samrådshandlingar. Delmål 3: Samråd (ev. okt-dec 2016) Ev. komplettera planeringsunderlag/ utredningar och upprätta utställningshandlingar. Delmål 4: Utställning (ev. vår-sommar 2017) Upprätta antagandehandlingar. Delmål 5: Antagande (senast dec 2017) och planen vinner laga kraft.	Projektavslut Delmål 6: Slutrapport upprättas och godkänns. Genomförande Genomförandet av översiktsplanen sker därefter löpande. En plan för genomförandet föreslås tas fram.

7. Organisation och bemanning

Nedan beskrivs förslag på organisation, se även separat organisationsschema.

Styrgrupper

- Resursägare
- I gruppen förankras beslut avseende fortsatt arbete, revideringar av projektplan, tidplan, budget och resurser samt sker avstämningar inför vidare politisk beredning.
- Forum för avstämning för projektledaren

Styrgrupp (politiker):

- Plan-AU

Styrgrupp (tjänstemän):

- Jan-Olof Friman (kommundirektör)
- Kent Gullberg (sambhällsbyggnadschef)
- Viveka Larsson (plan- och exploateringschef).

Projektledaren deltar vid mötena i syfte att informera styrgrupper. Konsulter är adjungerande.

Referensgrupper

Forum för projektledare för avstämning och diskussion kring projektets innehåll och specifika frågor.

Referensgrupp (politiker):

- Politiker - beslut i KS i februari 2015 om politisk representation

Referensgrupp (tjänstemän):

- Förvaltningschefsgruppen
- Vd för de kommunala bolagen Armada Fastighets AB och Roslagsvatten AB

Övriga grupper som avstämning kommer att ske i:

- Samhällsbyggnadsförvaltningens ledningsgrupp
- En strategisk planeringsgrupp med tjänstemän

Avstämningar kommer även att ske med föreningar, organisationer, företag, berörda kommuner, myndigheter m.fl.

Beställare

Kommunstyrelsen, genom Kent Gullberg (sambhällsbyggnadschef) är beställare och

- ansvarar för projektplanen tillsammans med projektledare
- är ett bollplank för projektledaren och deltagarna

- granskar och tar del av projektekonomi, tidplan samt resultat
- utgör stöd vid upphandling

Projektledare

Charlotte Hedlund (översiktsplanerare) är projektledare och

- upprättar och följer projektplan, tidplan och projektkalkyl
- ansvarar för att projektmålet uppfylls, d.v.s. att en översiktsplan upprättas
- kallar till och leder möten samt rapporterar till styrgupper och politiker
- delegerar och följer upp aktiviteter
- kommunicerar, engagerar och motiverar de som deltar i projektet

Projektgrupp

Projektmedlemmarna

- arbetar utifrån projektplanen
- deltar vid möten
- levererar material enligt överenskommelser
- rapporterar status för aktiviteter till projektledaren och tidrapporterar löpande

Gruppen består av:

- Projektledare
- Projektstöd/planarkitekt
- Konsult - dialog
- Konsult - konsekvensanalys
- Trafikchef/trafikplanerare
- Miljöplanerare/miljöstrateg

Delprojektgrupper

Delprojektgrupper ska bildas.

8. Budget

Budgeten avser kostnader för konsulter, utredningar samt övriga kostnader för t.ex. medborgardialog, lokalhyra och tryck. Den totala budgeten för projektet är beräknad till ca 5 miljoner kronor. I budgeten har inte kostnader för den ordinarie personalens arbetstid räknats in.

Kostnaderna för projektet kan komma att fördelas enligt följande:

2015: ca 1,5 miljoner

2016: ca 2,5 miljoner

2017: ca 1 miljon

9. Riskanalys

Tidplanen kan förskjutas p.g.a. ytterligare utrednings- eller diskussionsbehov. Tidplan och kvalitet kan påverkas av resursbrist hos den ordinarie personalen samt om exempelvis länsstyrelsen inte yttrar sig inom angiven tid för samråd och utställning. Även förändringar i lagar och regler kan påverka projektets innehåll.

10. Projektavslut

Projektet är avslutat när:

- En översiktsplan har antagits i KF
- En slutrapport har upprättats och godkänts av styrgrupper

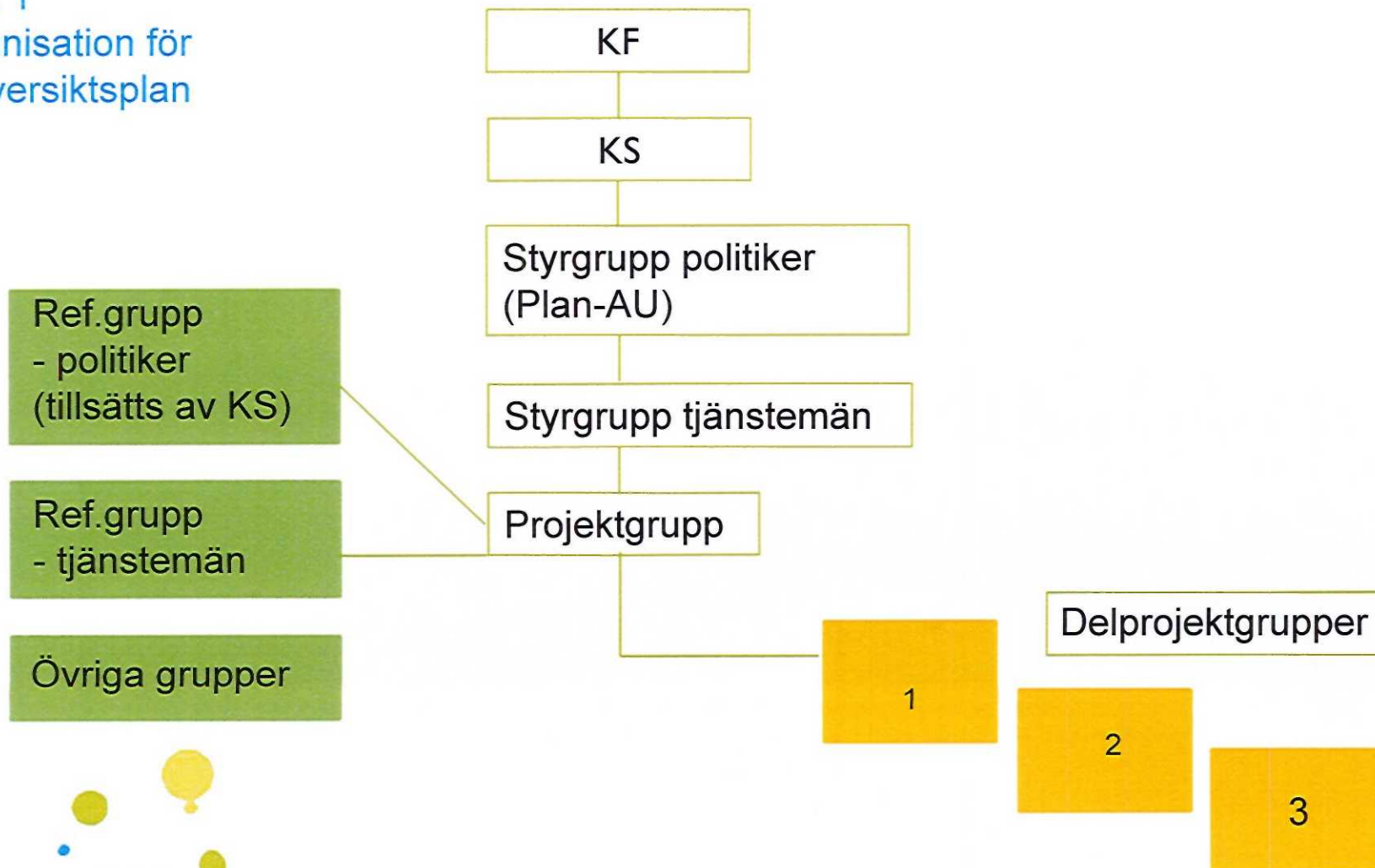
11. Referenser

- Översiktsplan 2006, www.osteraker.se
- Beslut om översiktsplanens aktualitet 2014, www.osteraker.se
- Vision 2020 för Österåkers kommun, www.osteraker.se
- Plan- och bygglagen (PBL) 2010:900, www.notisum.se

12. Bilagor

1. Organisation
2. Tidplan

Bilaga 1
- Organisation för
ny översiktsplan

Bilaga 2 - Tidplan för ny översiktsplan

